

Resursfördelningsmodell

Dokumenttyp Styrdokument	Dokument-ID BKU 2018/125	Datum för beslut 2018-09-26 § 76
Beslutsinstans BKU-nämnden	Dokumentansvarig Ulf Fryklund	Ansvarig för uppföljning Ulf Fryklund
Dokumentet gäller From 2019-01-01 och tillsvidare		

Innehållsförteckning

1	Inledning - Ny resursfördelningsmodell från 20190101	3
1.1	Syfte.....	3
1.2	Struktur	3
1.3	Andra verksamheter	3
2	Grundmodell – beräkning ”peng”	3
3	Indelning av skolpeng	4
3.1	Förskola	5
3.2	Grundskola	6
3.3	Gymnasieskola	8
4	Socioekonomisk fördelning	9
5	Sammanfattning av förändringar i nya resursfördelningsmodellen	11

1 Inledning - Ny resursfördelningsmodell från 2019-01-01

1.1 Syfte

Nuvarande modell upplevs som komplicerad och svår att förstå. Syftet med den nya modellen är att göra kommunens fördelningsmodell enklare och att chefer och andra berörda därmed lättare kan förstå ekonomin.

1.2 Struktur

Först beskrivs den principiella uppställningen. Därefter kommer en beskrivning av hur beloppet ska fördelas inom respektive skolform och sist beskrivs tankarna kring hur den socioekonomiska kompensationsmodellen ska fungera.

1.3 Andra verksamheter

Denna modell tar hänsyn till ordinarie verksamhet inom den kommunala organisationen. Det innebär att i de fall modellen inte täcker in andra huvudmäns verksamhet så hanteras det i enlighet med skollag och förordningstexter från fall till fall. Till exempel används i nuläget en genomsnittssiffra för pedagogisk omsorg.

2 Grundmodell – beräkning ”peng”

<i>Principiell uppställning av beloppet</i>	<i>Kommentarer</i>
Grundbelopp	Gemensamt för alla, oavsett huvudman. Skiljer sig dock för olika kategorier enligt index som redovisas under rubriken ”Indelning av skolpeng”
- avdrag för pott till socioekonomi	Avdrag för alla med samma belopp. Detta blir grunden för den pott som fördelas som kompensation för socioekonomi enligt beskrivning under rubriken ”Socioekonomisk fördelning”

+ kompensation för socioekonomi	Beräknas utifrån statistik, enligt beskrivning under rubriken ”Socioekonomisk fördelning”. Beräkning sker i budgetprocessen och det beräknade beloppet per enhet utbetalas som ett fast belopp en gång per år och påverkas inte av elevförändringar mellan utbetalningstillfällena på enheten. Orsaken till detta kommenteras under rubriken ”Socioekonomisk fördelning”
- avdrag för gemensamma poster	Avdrag för alla för att finansiera de verksamheter som bedrivs av kommunen men som nyttjas av alla huvudmän inom kommunen
Summa = Belopp som går till annan huvudman	Summan av ovan blir det bidrag som ska utbetalas till andra huvudmän än Kramfors kommun. Tillkommer i förekommande fall schablonpåslag för administration och moms enligt gällande lagstiftning
- avdrag för kommunala justeringar	Avdrag för de kommunala verksamheterna för att finansiera de verksamheter som bedrivs av kommunen för att stödja enheterna
Summa = Belopp som går till kommunens enheter	Summan av ovan blir den ”peng” som går ut till respektive enhet för att finansiera deras verksamhet.

Utöver ovan så ska bidragsbeslutet till externa huvudmän vara specificerat i respektive post i enlighet med skollag och förordningstexter. För att det ska vara genomförbart måste kommunens egen budget vara helt klar till november, samt den nya ekonomiska strukturen implementerad.

3 Indelning av skolpeng

Ett index har tagits fram inom respektive skolform. De kan alltså inte ställas mot varandra, utan används ENBART för fördelningen inom respektive skolform. Det innebär i klartext att denna modell inte kommer att föreslå någon omfördelning av medel mellan olika skolformer, det är en politisk fråga som hanteras i samband med ordinarie budgetprocess.

Målet med indexen är att göra det tydligt hur beloppen skiljer sig mellan olika grupper. Det ska inte leda till några större omfördelningar av medel mellan enheter.

3.1 Förskola

<u>Ålder</u>	<u>Index</u>
1-3 år	1,25
4-5 år	1,00

Förskolans index är större till yngre barn (1-3 år) som kräver mer resurser, tex genom blöjbyten, hjälp med kläder osv. Den högre ersättningen för de yngsta barnen medför möjlighet att ha färre barn per avdelning för en avdelning med många små barn. Barngrupper med fler äldre barn behöver ha fler barn placerade för att få ekonomin att gå ihop. Här bör styrning ske genom att fastställa mål för hur många barn i genomsnitt kommunen har placerade per avdelning. En aktiv diskussion bör föras mellan förskolechefer och barnplacerare om antalet placerade barn per avdelning där hänsyn tas till barnens ålder och behov samt lokalernas begränsningar i samband med planering av storleken på barngrupper på enskilda enheter.

För att göra en bedömning av effekterna av att gå från en fördelning baserat på vistelsetid, 15timmar och heltid, till en fördelning baserad på barnens ålder har följande beräkning gjorts: Med barnantalet i maj som grund har en skolpeng räknats fram exklusive socioekonomi för den tidpunkten. Därefter har motsvarande beräkning gjorts men med en skolpeng baserad på ovan föreslagna åldersindelning. För att det ska vara jämförbart så har den totala potten varit konstant, 52,5 mnkr.

Beräkningen visar på en stor variation mellan respektive enhet, från -177 tkr till +122 tkr. Det är dock endast 3 enheter av 20 som har de största beloppen. Vidare ser man att mellan respektive förskolechef är variationen mindre, från -70 tkr till +73 tkr. vilket motsvarar cirka 0,5% av respektive förskolechefs totala budget, se tabell nedan för mer exakta siffror. Notera att i den högra kolumnen visas respektive förskolechefs totala siffror i följande ordning: Totalbudget enligt nuvarande skolpeng, totalbudget med nya skolpengen och underst kommer mellanskillnaden mellan de två.

FÖRSKOLA	Budget enl bef	Budget enl ny	Diff	Per chef
BABELS	2 553 037	2 559 228	6 191	
BRUNNE	2 650 016	2 772 497	122 481	10 738 392
BRUKET	1 322 377	1 328 830	6 453	10 696 260
SKARPÅKERN	4 212 962	4 035 705	-177 257	-42 132
JUNO	5 185 762	5 102 050	-83 712	
KAPTENEN	2 570 328	2 641 254	70 926	10 297 098
UTTERN	1 270 504	1 296 019	25 515	10 368 154
NEPTUNUS	1 270 504	1 328 830	58 326	71 056
VÄJA	2 701 889	2 624 849	-77 040	
BOLLSTA	5 557 892	5 544 994	-12 898	13 468 096
VIMPELN	2 598 143	2 674 065	75 922	13 435 946
HUMLAN	2 610 172	2 592 038	-18 134	-32 150
FRÅNÖ	1 322 377	1 263 209	-59 168	
LUNDE	1 305 086	1 230 398	-74 688	
LUGNVIK	1 270 504	1 279 614	9 110	8 304 887
HERRSKOG	1 213 369	1 148 371	-64 998	8 235 464
TORROM	3 193 551	3 313 872	120 321	-69 423
ULLÅNGER	3 937 811	4 002 895	65 084	9 639 293
NORDINGRÅ	3 222 871	3 199 035	-23 836	9 711 942
DOCKSTA	2 478 611	2 510 012	31 401	72 649
	52 447 766	52 447 766		

Utifrån beräkningen ovan är bedömningen att förslaget till ny modell inte ger några större förändringar för respektive förskolechefs möjligheter att bedriva god verksamhet. Därmed är förslaget att från 2019 års budget fördela förskolans resurser utifrån ålder istället för vistelsetid.

Socioekonomiska faktorer hanteras i ett särskilt kapitel, därav kommenteras detta inte under denna punkt.

3.2 Grundskola

Årskurs	Index
Fritids	0,85
F-3	1,00
4-6	1,20
7-9	1,25

Grundskolans ursprungliga förslag till index var baserat på timplanen i Kramfors kommun, beräknad på ett snitt inom respektive kategori enligt ovan tabell. Basen är F-3 där timplanen ligger på ett snitt på 596 timmar, och därefter är indexet för 4-6 respektive 7-9 relaterat till F-3. Förskoleklass är integrerat med årskurs 1-3 med tanke på att förskoleklass från och med hösten 2018 är en obligatorisk del av grundskolan. Fritidshem förslås i denna

modell var en ersättning per elev på fritids, istället för två (äldre och yngre) som det är i dagsläget.

På samma sätt som för förskolan har en beräkning gjorts på effekterna av förändringen, samt hur det slår ifall man förändrar värdet på de olika indexen. Beräkningarna har gjorts exklusive socioekonomi, det vill säga endast på den delen av skolpengen som är lika för alla, precis som förskolans beräkning. Beräkningarna har också gjorts på det elevunderlag som angavs i samband med budgetarbetet för 2018.

Vid en första beräkning av effekterna av ett nytt index som baseras helt på timplanen visar det sig att det skulle få orimliga konsekvenser för ett antal enheter. Till exempel så skulle Skarpåkersskolan, som är den enda skolan som har F-3, få en minskad budget med cirka 2,5 mnkr, vilket motsvarar en minskad budget med 19%. Det innebär att en modell som bygger strikt på timplanen får för stora effekter på fördelningen av pengar mellan enheterna och därmed inte bör användas.

Det låter i och för sig rimligt eftersom det finns en hel del kostnader som skolor har som inte är beroende av timplan, utan är mer kopplat till antalet elever. För att ta hänsyn till det gjordes indexet om och skillnaderna mellan delarna minskades, det vill säga vi tar hänsyn till timplanen och det faktum att skolorna har kostnader som inte varierar pga. timplanen. I tabellen nedan ser ni vilka effekter det nya indexet skulle haft på budgeten för 2018 på dessa enheter.

Enhet	Budget 2018 exkl socioekonomi	Budget 2018 ny modell	Skillnad
Gudmundråskolan	10 946 861	11 088 946	142 084
Skarpåkersskolan	13 435 467	13 022 121	-413 346
Kramforsskolan	8 113 438	8 286 702	173 263
Grämestaskolan	3 644 591	3 625 404	-19 187
Ytterlännässkolan	5 184 405	5 251 695	67 291
Bollstaskolan	7 575 234	7 576 810	1 576
Nylandsskolan	5 144 689	5 098 369	-46 320
Högakustensskolan 7-9	5 852 777	5 928 743	75 966
Högakustensskolan F-6	5 468 254	5 486 870	18 616
Ullångersskolan	3 760 467	3 777 853	17 385
Nordingråskolan	3 059 923	3 042 595	-17 328
Totalt	72 186 107	72 186 107	0
Kontroll	72 186 107	72 186 107	

Som tabellen visar sker inga större förändringar, med undantag för Skarpåkersskolan som skulle erhållit lite drygt 400tkr mindre i budget för år 2018. Det är värt att notera att denna enhet har de två senaste åren, samt i prognosen för 2018 visat ett överskott på drygt 500tkr. vilket tyder på att den omfördelningen av medel ej bör få några verksamhetsmässiga

konsekvenser. Utifrån denna beräkning, och med hänsyn till ovanstående kommentar, görs bedömningen att till ny modell inte ger några större förändringar för respektive rektors möjligheter att bedriva god verksamhet. Därmed är förslaget att från 2019 års budget fördela förskoleklassens och grundskolans budget utifrån detta nya index, samt att det för fritidshemmen inte längre görs skillnad på grund av ålder.

Socioekonomiska faktorer hanteras i ett särskilt kapitel, därav kommenteras detta inte under denna punkt.

3.3 Gymnasieskola

	<u>Index</u>
Barn- och fritidsprogrammet	1,18
El- och energiprogrammet	1,44
Estetiska programmet exklusive inriktningen musik	1,34
Estetiska programmet inriktningen musik	1,68
Fordons- och transportprogrammet exklusive inriktningen transport	1,71
Handels- och administrationsprogrammet	1,17
Hantverksprogrammet	1,44
Hotell- och turismprogrammet	1,20
Industri tekniska programmet	1,85
Introduktionsprogrammet	1,60
Naturvetenskapsprogrammet	1,06
Naturbruksprogrammet inriktning djur	2,33
Naturbruksprogrammet inriktning lantbruk	2,76
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	1,66
Samhällsvetenskapsprogrammet	1,00
Teknikprogrammet	1,16
Vård- och omsorgsprogrammet	1,22

Gymnasieskolans index är beräknat genom att relatera alla program till varandra utifrån riksprislistan exklusive måltider. I listan ovan visas bara Kramfors kommuns programutbud. På detta sätt skapas en fördelning utifrån snittkostnaden per program i landet, som tar hänsyn till hur kostnaden fördelar sig mellan olika program vad gäller skillnader i klasstorlekar och hänsyn till olika programs behov av lokaler och utrustning. Ovan index är i stort relativt likt det sätt som pengarna per program fördelas i dagsläget, vilket alltså innebär att det inte sker någon större förändring. Med undantag för Räddningsgymnasiet (RÄGY) så har vi alla program samlade i en och

samma skola så det föranleder heller inget behov av att analysera effekter på enskilda enheter.

Utöver index tillkommer en påslag på RÄGY utifrån att de har en unik utbildning/inriktning. Dvs de erhåller ordinarie belopp för naturvetenskapsprogrammet plus ett tillägg för räddningsdelen, vilket är lika för Kramforslevarna och de som kommer från andra kommuner. Tillägget beräknas särskilt i samband med ordinarie budgetprocess och fastställs tillsammans med övriga bidragsbelopp. Idrottsprofilerna hanteras på samma sätt.

4 Socioekonomisk fördelning

	Idag	2019
<u>Förskolan</u>		
Andel föräldrar med eftergymnasial utbildning	Ja	Kvarstår
Utländsk bakgrund	Ja	Kvarstår
<u>Grundskolan</u>		
Förskoleklass/Fritids		Nej för fritidshem
Andel föräldrar med eftergymnasial utbildning	ja	Kvarstår
Utländsk bakgrund	ja	Kvarstår
<i>För åk 1-9 tillkommer</i>		
Kön	ja	Nej
<u>Gymnasiet</u>	Nej	Nej

Den socioekonomiska fördelningen är huvudmannens sätt att uppfylla kraven i Skollagen 2 kap 8b§, ”Kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnen och elevernas olika förutsättningar och behov”. I 2 kap 10§ regleras rektors/förskolechefs ansvar att fördela sina resurser inom enheten efter barnen och elevernas förutsättningar och behov. Dock har huvudmannen ansvar att följa upp att detta sker på respektive enhet, eller med andra ord behöver vi som huvudman kunna följa upp hur de medel som vi fördelar som kompensation för socioekonomi används.

För att kunna göra denna uppföljning och för att skapa en ökad tydlighet i vad respektive enhet får för resurser till detta föreslås en förändring i hur den socioekonomiska fördelningen utbetalas till enheterna. I dagsläget fördelas det i skolpengen och följer antalet elever. Detta medför en otydlighet i hur mycket som är ”ordinarie” skolpeng och hur mycket som är socioekonomisk kompensation. Dessutom, genom att det följer antalet elever, så kan beloppet öka eller minska beroende på hur antalet elever varierar mot det budgeterade

antalet. Även detta skapar en otydlighet, som i slutänden gör det svårt för respektive chef att veta hur mycket resurser den får och hur den kan använda till olika insatser. En naturlig följd av det blir då att huvudmannen har en i princip omöjlig uppgift att försöka följa upp effekterna av insatserna.

I det nya förslaget görs ett generellt avdrag på beloppet för alla elever som läggs i en gemensam pott för respektive skolform (Förskola respektive grundskola). Därefter beräknas en fördelning utifrån angivna faktorer per enhet i samband med budgetprocessen. Den beräknade summan betalas ut vitt ett tillfälle per år, och påverkas inte av förändringar i elevantal mellan mättillfällena. På detta sätt vet respektive chef hur mycket extra resurser den får och kan planera efter det, medveten om att huvudmannen kommer att fråga vad resurserna använts till och vilka effekter åtgärder/insatserna har fått.

Vidare föreslås att ta bort den socioekonomiska fördelningen för fritidshem. Orsaken till det är att samma elever går i grundskolan och kompensation sker där. Det gamla systemet att beräkna socioekonomisk fördelning till både grundskola och fritidshem medför extra mycket administration och otydlighet för cheferna. För att säkerställa att medel inte försvinner föreslås det också att den mängden medel som fördelades till fritidshem överförs till potten för grundskolans övriga delar. På det sättet blir den totala socioekonomiska fördelningen för grundskolan oförändrad, även om delen för fritidshem tas bort.

Järnstagården är en verksamhet som bedriver fritids men inte grundskola, vilket skulle innebära att de skulle bli helt utan socioekonomisk kompensation. Förslaget är därför att undanta Järnstagården och låta de barnen få ta del av socioekonomisk kompensation som om de gick på en grundskola. Detta avsteg från reglerna bör utvärderas senare hur det slår.

Utöver det föreslås även att faktorn kön tas bort helt från socioekonomiska fördelningen. Orsaken till det är främst för att skillnaderna mellan enheterna är marginell och det därmed är bättre att bara använda sig av utbildningsbakgrund och utländsk härkomst som faktorer. Dessa två faktorer är dessutom de som i forskning har visat sig vara de främsta med koppling till elevernas resultat i skolan.

5 Sammanfattning av förändringar i nya resursfördelningsmodellen

- Förskolan fördelas utifrån ålder istället för vistelsetid
- För fritidsverksamheten tas åldersfördelningen bort och det blir bara ett belopp som gäller. Vidare tas socioekonomisk kompensation bort helt för fritids och den potten flyttas istället till grundskolan.
- Inom grundskolan jämföras förskoleklass med årskurs 1-3 och har därmed inte längre ett eget belopp. Socioekonomisk kompensation utifrån kön tas bort och den potten fördelas istället på de kvarvarande faktorerna
- Gymnasieskolans belopp fördelas mellan programmen utifrån riksprislistans fördelning, med undantag för räddningsgymnasiet och idrottsprofilerna som har ett extra tillägg.
- Socioekonomisk kompensation beräknas i samband med budget och utbetalas sedan som en klumpsumma, och påverkas alltså ej av förändringar av elevantal under innevarande år.